

VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY
Kalevankatu 4
00100 HELSINKI

LAUSUNTO
7.9.2022

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto

E-mail kirjaamo.vm@gov.fi, harri.joiniemi@gov.fi

Viite Lausuntopyyntö 3.8.2022 VN/707/2022

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI TULOVEROLAIN 10 §:N MUUTTAMISESTA

Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi tuloverolain 10 §:ää siten, että Suomesta saatuna tulona pidetään myös kiinteän omaisuuden välillisestä luovutuksesta saatua voittoa. Muutosten tarkoituksena on tiivistää ja laajentaa veropohjaa, jotta mahdollistettaisiin nykyistä laajemmin verosopimuksissa annettu verotusoikeuden käyttö.

Muutoksen jälkeen Suomesta saatuna tulona pidettäisiin myös ulkomaisen kiinteistöholdingyhtiön osakkeiden sekä kiinteistöihin sijoittavan kommandiittiyhtiön osuuk-sien luovutuksista saatua voittoa. Myös toisen henkilön hyväksi hallitun varallisuuskokonaisuuden luovutuksista saatu voitto olisi esityksen mukaan Suomesta saatua tuloa.

Esitetyt muutokset perustuvat Valtiovarainministeriön työryhmän raporttiin (Eräiden osinkojen lähdeverotusta ja kiinteistösijoituksista saatujen voittojen verotuksen uudistamista selvittävä työryhmä).

Työryhmä katsoi, että TVL 10 § 10 kohdan muutos olisi veropohjan tiivistämisen näkökulmasta perusteltua. Lisäksi työryhmä totesi, että muutosta toteutettaessa on arvioitava muutoksen vaikutus kilpailukykyyn suhteessa verrokkimaihin. Vastaavaa säädöstä ei ole muissa Pohjoismaissa. Lausunnolla olevassa esitysluonnoksessa ei ole kuitenkaan esitetty arviota, miten ehdotettu muutos vaikuttaa Suomen kilpailukykyyn suhteessa muihin Pohjoismaihin.

Käsitettä ”toisen henkilön hyväksi hallittu varallisuuskokonaisuus” ei ole määritelty pykälässä eikä myöskään esityksen perusteluissa. Tämä puute tulisi korjata. Työryhmän raportin perusteella muutettua sääntöä sovellettaisiin esimerkiksi tilanteista, joissa ulkomainen sijoittaja tekee sijoituksen ulkomaiseen rahastoon, joka on sijoittanut varat edelleen suomalaiseen keskinäiseen kiinteistöosakeyhtiöön.

Esitetyssä pykälässä ei ole esitetty minkäänlaista rajoitussääntöä omistuksen suhteen. Näin ollen esimerkiksi ulkomailla asuva sijoittaja, joka hankkii esimerkiksi 1/100 tai 1/1000 osan rahasto-osuuden, voisi muutoksen jälkeen saada rahasto-osuutta realisoidessaan voittoa, joka katsotaan Suomesta saaduksi tuloksi, jonka verotusoikeus

on Suomessa ellei verosopimus estä verotusta. Näin laajaa verotusoikeutta on vaikea toteuttaa ja valvoa. Hallinnolliset ongelmat ovat myös sitä isompia, mitä suurempaan joukkoon verotusoikeus ulotetaan.

Pienen rahasto-osuuden tai osakeosuuden omistajan omistuksissa ei ole kyse tilanteesta, jossa välillisen omistuksen kautta olisi pyritty välttämään Suomen verotusoikeutta. Piensijoittajan vaikutusmahdollisuudet esim. kiinteistörahaston salkun koostumukseen ovat vähäiset. Piensijoittaja ei monesti ole edes tietoinen siitä, mihin eri kohteisiin sijoitetut varat on allokoitu.

Näiden syiden takia olisi perusteltua rajoittaa nyt ehdotettua verotusoikeuden laajennusta. Esitettyä pykälää voitaisiin täydentää esimerkiksi niin, että Suomesta saaduksi tuloksi katsotaan vain voitto, jossa luovutetaan enemmän kuin 10 prosenttia osakeista, osuuksista tai oikeuksista. Esimerkiksi Iso-Britanniassa välillisen omistuksen perusteella voidaan verottaa, jos henkilön omistusosuus on ollut ennen luovutusta vähintään 25 prosentin suuruinen.

Hallituksen esitysluonnoksen osassa, joka käsittelee esityksen tavoitteita, todetaan, että olisi tarpeellista rajata säädettävän laajennuksen soveltamisalan ulkopuolelle arvopaperipörssissä listattujen yhtiöiden lisäksi oikeudelliset rakenteet, joissa on kyse laajaomisteisista tilanteista. Tällaista rajausta ei kuitenkaan esitetä esitysluonnoksessa. Myös Valtionvarainministeriön työryhmä, joka esitti muutosta tuloverolain 10 §:ään, totesi loppuraportissaan, että jatkovalmistelussa olisi arvioitava laajaomisteisten rakenteiden rajaamista sääntelyn ulkopuolelle (katso raportin s. 185).

Veronmaksajain Keskusliitto kannattaa tuloverolain 10 §:n soveltamisalan laajentamista välilliseen omistamiseen, mutta esittää, että laajaomisteiset välilliset omistukset rajataan säännöksen soveltamisen ulkopuolelle laajemmin kuin vain pörssiyhtiöiden osalta.

Teemu Lehtinen
toimitusjohtaja

Juha Koponen
johtava verojuristi